

GLEDAJUĆI OBJEKTIVNO

Piše: Katarina PEKANOV

“ Služitelji narodu

Koliko puta sam se pitala kako neki ljudi oko mene barataju s toliko puno informacija, kako oni sve to znaju o čemu se razgovara, neovisno je li riječ o gospodarstvu ili je tema neka druga. Kada se nadate u okruženju vrhunskih poznavatelja struke i kada ta struka govori vrlo jednostavnim i razgovjetnim jezikom, a vi imate sreću da ste jedan od slušača, onda zapravo shvatite. Naši ste se na pravom mjestu s pravim znanjima i u to možete puno toga naučiti i, naravno, dobiti ono što inače ne možete pročitati baš svagdje. Prije nekoliko dana našla sam se na takvom skupu, na obilježavanju jedne obilježnice važne organizatori ali i svima onima koji su ma nazočili. Kao i uvijek, povijest je bila važna poveznica sa sadašnjosti, pa je tako, između ostaloga, bilo govora i o razvoju gospodarstva od osamnaestog stoljeća do danas. Svakog od nas posebno je zaintrigirala činjenica da su u to vrijeme počele nacije zone malog poduzetništva. Bila je jasna strategija, opredjeljenje za industriju i za sve ono što će zaposliti velik broj stanovnika. Ono što je najvažnije za poduzetnike zone tog vremena bila je podjela

mjestila na kojem će nastati buduće tvornice, ne prodaja, davanje, poklanjanje, kako god to nazvali. Investitor je trebao sagraditi tvornicu i zaposliti domaće stanovništvo. To su bili jedini uvjeti. Nemali broj nas prisutnih u tom se trenutku upitao što bi se dogodilo da danas, u ovom trenutku našeg življenja, neki župan, gradonačelnik ili općinski načelnik pokloni nekomu zemlju, bez uvjeta. Je li to uopće moguće a da čovjek ne završi na ispitivanju, na otkaz, još gore, otkaz da ne može utjecati na svjedoke. Nikome od prisutnih gradonačelnika i župana takvo što ne bi palo na pamet, bez obzira na sve eventualne koristi koje bi moglo iz takve odluke proizaći. Spominjanje politike kao časnog zanimanja čuje se s vremena na vrijeme. Ovaj put se i o tome moglo poslušati, pa su se nazočni osvrnuli na latinsko značenje riječi *minister*, koja dolazi od riječi *ministrum*, što znači *posluživati*. *Ministar* pak dolazi od latinske riječi *minister* i znači *sluga*. I jedno i drugo zvuči vrlo čarno i poziva sve one koji se bave tim zanimanjem da služe onima koji su ih izabrali. Dobro, oni bi trebali biti, i jesu, služitelji narodu.

ŠVEDSKI ČASOPIS ODUŠEVLJEN HRVATSKOM

Hvar i Brač idealne su mediteranske destinacije

ZAGREB - Švedski časopis Nya Allt Resor, koji mjesečno čita više od 800 tisuća Švedana, u svom je travnjaškom broju veliku pozornost posvetio hrvatskim otocima Hvaru i Braču, koji su se našli među 17 najpopularnijih otoka Mediterana. U travnjaškom izdanju časopisa, iz hrvatske otoke kao "vrhunci" otoci Mediterana ističu se španjolska Ibiza, Menorca i Mallorca, talijanska Sardinija, Elba, Lampedusa, Ponza i Sicilija, francuska Korzika, Malta, Cipar te grčki otoci Kreta, Santorini, Kos i Rhodos. Časopis je proveo i poseban test usporedbe sunčanih sati pojedinih otoka i cijenu paketa putovanja za te destina-

cije, utvrdivši kako je najekonomičniji posjet mediteranskim otocima u svibnju, a najskuplji u rujnu. U reportaži na osam stranica nazvanoj "Na krastavenju u Hrvatskoj", autorice Elisabeth Axels i Lotite Molund opisuju krstarenje na "MS Afratika" od Splita do Hvara, koji se ističu kao najbolji način upoznavanja oba otoka i uživanja u kristalno čistom moru, najčišćem na cijelom Mediteranu. Kao posebne atrakcije hrvatskih otoka navode Zlatni rat na Braču i lokalnu vinariju u Bolu u kojoj se može degustirati plavac mali. Švedski mjesečnik ističe i Hvar kao otok poznat po svojim bicikl-putovanjima i za destina-

mjesto koje posjećuju turisti iz cijele Europe, jedrilicari te mnoge svjetski poznate ličnosti, koje tu mogu pronaći osam stranica nazvanoj "Na krastavenju u Hrvatskoj", autorice Elisabeth Axels i Lotite Molund opisuju krstarenje na "MS Afratika" od Splita do Hvara, koji se ističu kao najbolji način upoznavanja oba otoka i uživanja u kristalno čistom moru, najčišćem na cijelom Mediteranu. Kao posebne atrakcije hrvatskih otoka navode Zlatni rat na Braču i lokalnu vinariju u Bolu u kojoj se može degustirati plavac mali. Švedski mjesečnik ističe i Hvar kao otok poznat po svojim bicikl-putovanjima i za destina-

Hvar

Brač - Zlatni rat

poduzetništvo

novе mogućnosti

SKORI ULAZAK U EUROPSKU UNIJU NAŠU ZEMLJU ČINI DODATNO ZANIMLJIVIM TRŽIŠTEM

Hrvatskim poduzetnicima nude se i američki franšizerski divovi

Petnaest američkih franšizera iskazalo je zanimanje za dolazak u Hrvatsku

Dario KUSTRO
Jedna od gospodarskih mogućnosti koja se još više otvara ulaskom naše države u Europsku uniju jest mogućnost novog franšiznog poslovanja. Ulaskom u zajednicu od 500 milijuna stanovnika povećat će se interes europskih i svjetskih franšiza za ulaganje na tržištu Hrvatske.

Brži rast i razvoj
Franšiza omogućuje brži rast i razvoj poduzetnika i za mnoga je hrvatska poduzeća zbog nedostatka vlastitog kapitala možda jedina primjenjiva strategija rasta. Najzlost, velik broj poduzetnika u Hrvatskoj nema razradjen scenarij o tome što će se dogoditi s njihovom djelatnošću u budućnosti ulaskom u EU te čekaju s reakcijom na promjene, umjesto da se informiraju i budu proaktivni - upozorava naša sugovornica. Jedna od najvećih prepreka za razvoj franšiznog poslovanja u Hrvatskoj je svakako slaba razina informiranosti o prednostima primjenjivosti franšiznog poslovanja među potencijalnim primateljima i davateljima franšize. Potporu u rješavanju ovog segmenta problema dalo je stoga veleposlanstvo Sjedinjenih Američkih Država u Zagrebu kroz Civil Society Small Grants Program. U sklopu toga programa CE-POR od prošle godine provodi projekt pod nazivom "Promocija franšiznog poslovanja u Hrvatskoj" - izdaje publikacije i odgovori". Osim publikacije, u sklopu projekta planirana je organizacija informativnih radionica o franšiznom poslovanju i prezentacija franšiznih poduzeća odabiranih američkih davatelja franšize.

Dobra iskustva Slovenije
Pri organizaciji ovih radionica željeli smo, između ostalog, iznijeti i iskustva Slovenije, koja je nakon svog ulaska već proživjela ovaj scenarij. A ono je doista pokazalo kako se povećao interes franšiza, pa možemo očekivati njihovo širenje na hrvatsko tržište nakon 1. srpnja ove godine. To će samo pojačati intenzitet konkurentne borbe u mnogim djelatnostima - kaže Alpeza.
Prema procjenama Hrvatske franšize udruge, Hrvatska ima mali udjel djelatnostima u 75 djelatnosti. Na Starom kontinentu, prema podacima European Franchise Federation, u EU je 2010. godini bilo prisutno oko 10.000 franšiznih sustava, od čega su 80

posto franšize davatelja iz EU. Među stotinama najvećih američkih mreža u Uniji nalaze se Fometti franšiza iz Mađarske sa 6.464 franšiznih lokacija, te Bata iz Češke Republike s ukupno 5.000 franšiznih lokacija.

AMERIČKI INTERESITI

10.000
franšiznih sustava bilo je prisutno u 2010. godini

U Osijeku još od 2003. godine djeluje Centar za franšizu. Naime Centar za poduzetništvo Osijek kupio je franšizu od američkog Centra za franšizu iz El Pasa Sveučilišta u Texasu za organizaciju edukativnog programa u Hrvatskoj. Na temelju američkog uspješnog modela, osječki Centar pokrenuo edukativni program "Franšiza od A do Z" koji je do danas prosto više od 400 polaznika. Pokrenuta je i web stranica (www.franšiza.hr) koja predstavlja ključno mjesto za uspostavljanje kontakata između davatelja i kupaca franšize u Hrvatskoj i inozemstvu.

SLATINA GUBI MEĐUNARODNI SAJAM? Ove godine upitno održavanje Agro Arce

Petar ŽARKOVIĆ

SLATINA - Ove se godine u Slatini, najvjerovatnije, neće održati Međunarodni sajam inovacija, ekolojije, proizvodnje i tehnologije u poljoprivredi i prehrambenoj industriji Agro Arca, koji su Grad Slatina i Udruženje inovatora Hrvatske organizirali u proteklih pet godina. Prema riječima ministarstva koja su do sada bila odgovorna za vrijeme planiranja gradskog proračuna za ovu godinu tvrtka Agrodughna, u čijim se prostorima održavao sajam, bila je pomenuda na prodaju i nije se mogao sklopiti ugovor o korištenju tog prostora. Osim toga, prošla godina razlikuje se od prethodnih po činjenici da je izostala financijska pomoć triju resornih ministarstava koja su do sada bila odgovorna za vrijeme planiranja gradskog proračuna za ovu godinu tvrtka Agrodughna, u čijim se prostorima održavao sajam, bila je pomenuda na prodaju i nije se mogao sklopiti ugovor o korištenju tog prostora. Osim toga, prošla godina razlikuje se od prethodnih po činjenici da je izostala financijska pomoć triju resornih ministarstava i bez osiguravanja prostora teško je bilo planirati održavanje sajma ove godine, ali svakako ćemo nastaviti održavanje Agro Arce - kaže Roštas.
Umjesto Agro Arce, slatinski je gradonačelnik najavio održavanje dvaju jednodnevnih sajmova u gradu. Sajam cvijeća u svibnju i Sajam poljoprivrednih proizvoda u rujnu.
Prema riječima glavnog tajnika Udruženja inovatora Hrvatske Vojislava Rauševića, stanje u Agrodughani i zatvaranje restorana tvrtke bitno otežava situaciju jer za održavanje sajma mora biti osigurana određena infrastruktura. Ali s obzirom na to da nije došlo do prodaje Agrodughna i da je pomenud besplatni prostor za održavanje sajma, u udruzi i dalje vjeruju da će u Slatini postojati interes da se nastavi održavanje Agro Arce.
U suprotnom ćemo morati tražiti druge partnere. Mislimo da je to iznimno važan projekt, ne samo za grad, jer postoji već i međunarodno zanimanje za kontinuitet, pa i na nekoj drugoj lokaciji. Imamo ponude iz drugih krajeva Hrvatske za održavanje sajma, ali ne želimo žuriti s odlukom jer mislimo da je Slatina upravo idealno mjesto za održavanje ovakvog sajma - ističe Raušević. Sigurno je da se Agro Arca neće održati u uobičajenom terminu početkom svibnja, ali Raušević kaže da još postoji mogućnost da se sajam održi početkom rujna, što bi bilo idealno jer se tada obilježava Dan grada. Ako se sajam održi, organizirati će se planirana međunarodna konferencija o sufinanciranju inovativnih projekata u poljoprivredi i prehrambenoj industriji preko europskih fondova. - Očekujemo da će prevladati interes grada Slatine, neovisno o političkoj općini na vlasti u gradu, jer Agro Arca mora biti nacionalni i međunarodni projekt - rekao je Raušević. P.Žarković

ukratko

Zlato nije sigurno
● NEW YORK - Legendarni investitor George Soros kaže da je zlato trebalo biti ultimativno sigurno utočište za investitore, ali da stvari ne stoje baš tako. "Kada je prošle godine euro bio blizu kolapsa i vijestima da je pala to je zato što kad ljudi trebaju nešto prodati, oni prodaju zlato"(N.V.)

svijet tonera
S. Radića 22, Osijek, 031 307 011
ušteda **50%**
otkup preznih tonera